

УДК 657:004
JEL C 88, M 15, M 42
ORCID ID orcid.org/0000-0003-1169-8443
DOI <https://doi.org/10.17721/tppe.2024.49.17>

Склярук І.П., к.е.н., доцент
КНУ імені Тараса Шевченка
i.skliaruk@knu.ua

Касян С.В., студентка
II курс магістратури,
спеціальність «Облік і оподаткування»
КНУ імені Тараса Шевченка
sofiia_kasian@knu.ua

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ РОБОЧИХ ДОКУМЕНТІВ АУДИТОРА В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Стаття присвячена основним підходам до формування робочих документів аудитора в умовах діджиталізації, що стає ключовим аспектом сучасного аудиту. Розглянуто чинники впливу на форму, зміст та обсяг аудиторської документації, які супроводжують аудиторську перевірку. Особливу увагу приділено перевагам структуризації робочого документа аудитора в електронній формі: систематичності, ефективності роботи, відповідності вимогам та транспарентності.

Сучасні аудиторські компанії активно використовують програми автоматизації для підвищення ефективності своїх процесів. Виявлено, що хоча автоматизація сприяє точності обробки великих обсягів даних, відсутність уніфікованого програмного забезпечення створює проблеми з навчанням персоналу та призводить до додаткових витрат. Встановлено, що наразі Microsoft Excel є одним із найдешевших та найефективніших інструментів для створення електронних робочих документів, оскільки, використовуючи його, можна не лише структуризувати дані, а й забезпечувати можливості для аналітичних розрахунків, спрощуючи обробку інформації.

Дослідження показало, що міжнародні стандарти аудиту (МСА) не визначають стандартизованих форм робочих документів, що дозволяє аудиторам адаптувати свої документи відповідно до потреб та поставлених завдань і цілей. З'ясовано, що структура цифрових робочих документів повинна бути чіткою і зручною для забезпечення легкості доступу до інформації та її систематизації. Виявлено, що наявність зручних посилань між файлами є критично важливим для підтримки точності та узгодженості висновків. Дотримання єдиного формату оформлення документів підвищує їх естетичну якість і полегшує навігацію, що сприяє оптимізації аудиторського процесу. Запропоновано структуру робочого документа аудитора в електронній формі, що включає узагальнюючу звірку статей фінансової звітності, виконання аудиторських процедур, розкриття приміток та додатки. Висвітлено перспективи подальшої діджиталізації аудиторської діяльності як

етапу до інтегрованих та автоматизованих систем внутрішнього контролю і аудиту.

Ключові слова: аудит, робочі документи аудитора, діджиталізація аудиту, електронні документи, інформаційні технології.

Постановка проблеми. Документальне оформлення аудиторської перевірки відіграє вагомий роль у забезпеченні якості аудиту та відповідності вимогам законодавства. Належним чином сформоване інформаційне забезпечення та оформлені документи дозволяють відслідковувати хід аудиту, фіксувати всі застосовані методи і процедури, які використовувались для збору аудиторських доказів, а також служать основою для формування висновків аудитора.

Це питання набуває особливої актуальності в умовах діджиталізації бізнес-процесів та розвитку інформаційних технологій. Виникає потреба у створенні таких електронних робочих документів, які не тільки відповідатимуть вимогам законодавства, а й сприятимуть підвищенню ефективності та прозорості аудиторських перевірок. Основними викликами в цьому контексті є забезпечення надійності, захищеності та зручності використання електронних документів, а також дотримання вимог щодо конфіденційності та зберігання даних.

Аналіз останніх публікацій. Належне місце в розробці даної наукової тематики займають праці Худої В. І., Кафки С. М., Фабіянської В. Ю., Кононенко Л. В., Гай О. М., Мороз Ю. Ю., Гайдучок Т. С., Карпачової О. В. та ін. Зокрема, Худа В. І. та Кафка С. М. дослідили сутність робочих документів аудитора та проаналізували вимоги їх оформлення [1]. Фабіянською В. Ю. визначено цілі підготовки аудиторської документації, проаналізовано вимоги до неї, запропоновано класифікацію робочих документів за різними критеріями, а також розглянуто порядок зберігання аудиторської документації [2]. Результати дослідження Кононенко Л. В. та Гай О. М. підтверджують, що для активізації впровадження сучасних цифрових технологій в аудиті необхідно подолати розрив між освітою та практикою шляхом перегляду освітніх програм та впровадження міждисциплінарного підходу [3]. Мороз Ю. Ю. та Гайдучок Т. С. висвітлили важливість цифрової трансформації в аудиті, акцентуючи її вплив на підвищення якості та ефективності аудиторських послуг і розробку нових стратегічних підходів у відповідь на виклики діджиталізації економіки [4]. Іноземні дослідники Алкаббджі Р., Альмубайдін Х., Куштом Т. та Хамза М. дослідили вплив цифрової революції на ефективність аудиторів, зазначаючи розбіжності в думках між аудиторами та адміністраторами комп'ютеризованих програм, а також підкреслюють необхідність підвищення кваліфікації аудиторів у сфері інформаційних технологій [5]. Карпачова О. В. проаналізувала як діджиталізація оптимізує формування аудиторської документації за допомогою інструментів MS Excel і SQL, знижує ризики помилок і підвищує ефективність аудиторських процесів [6].

Невирішені частини проблеми. Віддаючи належне результатам наукового пошуку вітчизняних та іноземних дослідників у даній сфері, варто підкреслити необхідність поглибленого аналізу впливу діджиталізації на якість та ефективність процесів документування в аудиті. Крім того, не менш важливим питанням залишається стандартизація електронних робочих документів. Відсутність єдиних норм і форматів для документування в електронному вигляді може призводити до нерівномірної якості

аудиторської документації, що, в свою чергу, впливає на достовірність аудиторських висновків.

Метою статті є узагальнення вимог до аудиторських робочих документів відповідно до МСА, аналіз та удосконалення існуючих, а також подальша розробка рекомендацій щодо можливості їх структуризації й оптимізації за допомогою цифрових інструментів для підвищення точності та прозорості при документуванні.

Методи дослідження для досягнення поставленої мети у статті застосовано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження. Метод системного аналізу використано для дослідження вимог МСА щодо аудиторської документації та особливостей її оформлення. Графічний метод використано для наочного представлення переваг електронних робочих документів аудитора та типової структури документації. Методи узагальнення та наукової абстракції використано для формулювання рекомендацій та загальних висновків щодо оптимізації документування за рахунок застосування цифрових інструментів.

Результати дослідження. Проведення аудиту включає кілька ключових етапів, починаючи з планування, під час якого визначається обсяг перевірки, і закінчуючи формуванням аудиторського висновку. В ході цього процесу аудитор здійснює аналіз фінансової звітності суб'єкта господарювання, проводить необхідні процедури для отримання аудиторських доказів і формулює висновки про достовірність наданої інформації.

Щоб підтвердити результати аудиту та дотримання МСА, аудитор повинен документально оформити важливі відомості та документи. Робочі документи, сформовані аудитором сприяють якісному проведенню аудиту, оскільки вони можуть бути основою при плануванні аудиту та виконанні аудиторських процедур, для здійснення нагляду та контролю за роботою асистентів аудитора. Документація слугує доказом виконання аудиту, є важливою для прозорості і зрозумілості в комунікації з усіма зацікавленими сторонами, а також є інструментом, що допомагає аудитору обґрунтувати свою думку та судження.

Згідно з МСА 230 «Аудиторська документація», аудиторська документація визначається як «...записи виконаних аудиторських процедур, відповідних отриманих аудиторських доказів та висновків, яких дійшов аудитор...» [7].

У Законі України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» наведено визначення робочих документів аудитора – «...документи в електронній або паперовій формі та записи в електронній або паперовій формі, зроблені аудитором під час планування, підготовки і надання аудиторських послуг, в яких міститься вся інформація, яку аудитор вважає важливою для правильного виконання перевірки, а також розкриваються використані процедури, тести, отримана інформація і висновки, до яких дійшов аудитор у результаті проведення аудиту...» [8].

МСА 230 містить норми, відповідно до яких здійснюється регулювання документування аудиту, зокрема, визначаються вимоги до оформлення аудиторської документації, яка має відображати суть, час і обсяг проведених процедур, а також результати, отримані під час його проведення. Цей стандарт передбачає, що документація

повинна бути достатньо детальною, щоб дозволити досвідченому аудитору, який не брав участі у виконанні завдання, зрозуміти:

- які процедури були виконані;
- які висновки були зроблені;
- які важливі професійні судження застосовувались під час аудиту.

Документування допомагає у формуванні аудиторського висновку, оскільки забезпечує основу для аргументування правильності зроблених висновків та підтверджує, що аудит був проведений відповідно до норм та положень стандартів.

На форму, зміст та обсяг аудиторських документів впливає ряд чинників (рис. 1).

Рис. 1. Чинники впливу на форму, зміст та обсяг аудиторської документації

Джерело: сформовано авторами на основі [7].

Аудиторська документація, відповідно до МСА, може бути записана на різних носіях інформації – як на папері, так і в електронному вигляді або на інших цифрових носіях.

Основним завданням з точки зору використання цифрових технологій у сфері аудиту є гармонійне їх поєднання з новітніми продуктами професійних послуг. Це забезпечує ефективну інтеграцію даних, технологій і людського капіталу в процесі діджиталізації аудиту фінансової звітності [4].

В сучасних умовах розвитку технологій, електронна форма аудиторської документації стає дедалі більш актуальною. Це пов'язано з тим, що вона забезпечує швидкий доступ до інформації, можливість використання різних програм для аналізу та зберігання даних, а також зменшує обсяг фізичних носіїв. Документи в електронній формі дозволяють зручно структурувати та організувати робочі матеріали, що полегшує співпрацю між представниками аудиторської групи, сприяє точності та прозорості у виконанні аудиторських завдань. Нижче наведено перелік ключових переваг структуризації робочого документа аудитора в електронній формі (рис.2).

Рис. 2. Переваги структуризації робочого документа аудитора в електронній формі
Джерело: сформовано авторами

Аудиторські компанії застосовують різноманітні програми для автоматизації своїх процесів, які дають змогу автоматично обробляти великі масиви даних, інтегрувати інформацію з різних джерел та забезпечувати її точність. Це створює умови для побудови аналітичних моделей, здатних виявити складні зв'язки та закономірності в даних, що важко помітити вручну [4].

Однак, незважаючи на переваги автоматизації, існує суттєва проблема – відсутність уніфікованого програмного забезпечення для обробки облікових даних суб'єкта господарювання та документування аудиту. Це призводить до складнощів у навчанні персоналу, оскільки аудитори повинні адаптуватися до різних систем, що знижує їхню продуктивність. Крім того, це викликає додаткові витрати на підтримку та обслуговування, адже кожна програма вимагає окремих оновлень і ліцензій.

Одним із найпоширеніших, найефективніших та найдешевших інструментів, який є зручним для створення електронних робочих документів аудитора з дотриманням вимог МСА, є Microsoft Excel. Цей інструмент, окрім структурування даних, завдяки вбудованим функціям та формулам надає можливість здійснювати аналітичні розрахунки та тестування, що значно спрощує обробку великих масивів даних та виконання складних аудиторських завдань.

Програма забезпечує можливість проведення та документування аналітичних процедур. Наприклад, можна порівняти зареєстрований капітал, зазначений у фінансовій звітності на кінець періоду із затвердженим статутом та даними на офіційних сайтах. Крім того, у робочі документи можна вносити файли або гіперпосилання. Наприклад, звірка залишків заборгованості або грошових коштів підкріплюється посиланням на відповіді від контрагентів [6].

У МСА не передбачено стандартизованих форм робочих документів, що дає аудиторам значну гнучкість у розробці та використанні власних форматів документування. Це пояснюється тим, що кожне аудиторське завдання є унікальним за своєю природою. Суб'єкти господарювання мають різні організаційні структури, фінансові операції та специфічні ризики, що впливає на вибір методів аудиту. Тому створення єдиного шаблону документів для всіх випадків було б неефективним і не відповідає б індивідуальним потребам кожного підприємства та аудиторської перевірки.

Аудитор, керуючись МСА, самостійно визначає, які робочі документи є необхідними, на основі свого професійного судження. Гнучкість у створенні робочих документів дозволяє аудиторам краще адаптуватися до різних обставин і специфіки суб'єкта господарювання. Попри зазначене вище, аудитори можуть використовувати типові форми, розроблені на основі свого попереднього досвіду, або створювати нові шаблони, які відповідатимуть вимогам конкретного завдання.

Худа В. І. та Кафка С. М. у своїх дослідженнях зазначають, що «основними критеріями достатності обсягу робочої документації є такі:

- наявність документів, що підтверджують виконання аудиторських процедур відповідно до стратегії та плану перевірки;
- наявність документів, що підтверджують обґрунтування виявлених зауважень і висновків щодо перевірки;
- забезпечення можливості наскрізного простежування правильності чи помилковості формування звітних даних» [1].

Опис типового формату цифрового робочого документа аудитора є критично важливим для організації аудиторської діяльності. Правильна структура документа забезпечує чітке розмежування і систематизацію інформації, що дозволяє аудиторам ефективно проводити перевірку та аналіз даних. Така організація також полегшує відповідність стандартам і вимогам, що є необхідним для дотримання професійних стандартів. Злагоджене управління інформацією в цифрових документах допомагає забезпечити точність та надійність аудиторських висновків. Загалом, добре структурований робочий документ сприяє оптимізації процесів і підвищує якість аудиторської роботи.

Щоб забезпечити легкість доступу та використання матеріалів іншими представниками аудиторської команди або під час зовнішніх перевірок, структура документів має бути чітко визначеною.

Однією з ключових вимог при створенні електронних робочих документів для аудиту є наявність чітких і зручних посилань між файлами. Це дозволяє аудиторам швидко і безпомилково перевіряти дані, що є особливо важливим для забезпечення точності та узгодженості розрахунків і висновків. Зазвичай це досягається шляхом впровадження взаємних перехресних посилань між електронними документами, що забезпечують миттєвий доступ до необхідної інформації.

Правильна організація посилань допомагає забезпечити злагоджену роботу аудиторської команди, оскільки кілька фахівців можуть одночасно працювати з різними документами та легко відслідковувати логіку і джерела розрахунків один одного. Це також підвищує прозорість усього процесу, робить звітність більш наочною і дозволяє

простежити кожен етап аудиту, що є критично важливим для дотримання стандартів якості та відповідності регуляторним вимогам.

Важливо дотримуватися єдиного формату оформлення. Це не лише підвищує загальну естетичну якість документів, але й полегшує навігацію для всіх учасників процесу, особливо під час перевірки. Усі робочі документи повинні використовувати однаковий стиль, включаючи формат шрифтів, їх розмір, налаштування відступів і формати клітинок у табличному процесорі Microsoft Excel. Правильне форматування клітинок, зокрема, коректне відображення числових та текстових даних, є обов'язковою умовою, оскільки це напряму впливає на коректність розрахунків і інтерпретацію інформації.

Враховуючи сучасні тенденції процесу діджиталізації, необхідність підвищення ефективності та прозорості аудиторських перевірок, запропоновано типову структуру цифрового робочого документа аудитора (рис.3). Вона покликана спростити роботу аудиторів, зменшити ймовірність виникнення помилок і забезпечити кращу координацію між членами аудиторської команди.

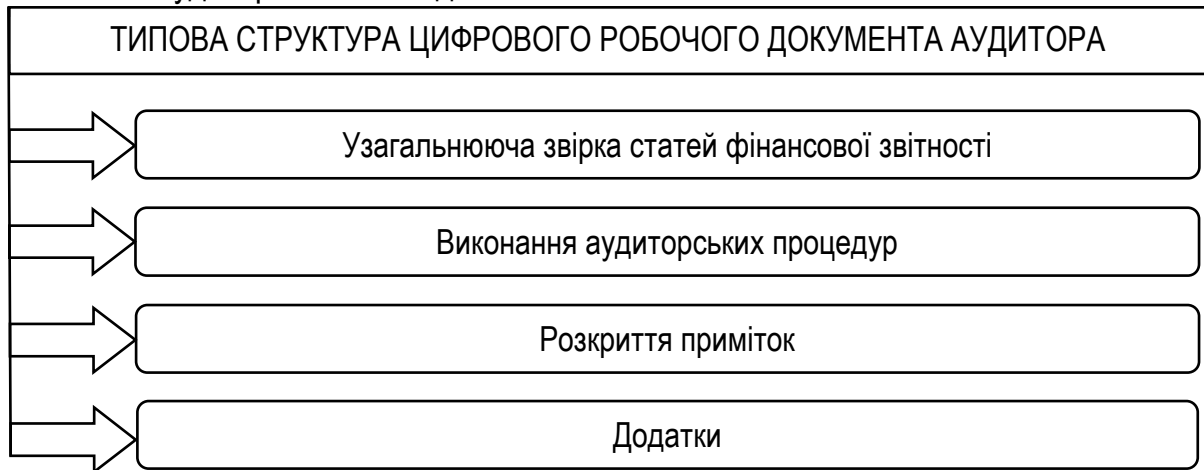

Рис. 3. Типова структура цифрового робочого документа аудитора

Джерело: сформовано авторами

Першим структурним елементом при формуванні робочого документа аудитора є узагальнююча звірка статей фінансової звітності. У ній відображаються основні статті фінансової звітності, що мають безпосереднє відношення до об'єкта обліку, який аналізується у цьому документі. Ця сторінка служить базою для подальшої деталізації та аналізу, дозволяючи аудитору швидко і зручно порівняти звітні дані з фактичними результатами перевірки, а також виявити можливі розбіжності або помилки в обліку. Вона також забезпечує основу для формування подальших аудиторських висновків і рекомендацій.

В таблиці 1 наведено сформований зразок шаблону узагальнюючої звірки статей ф. 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» фінансової звітності, який використовується для порівняння облікових даних з фактичними результатами аудиту. Для результативних, операційних статей інших форм фінансової звітності шаблон мав би аналогічний вигляд, проте значення відображалися б не станом на певну дату, а за відповідний період.

Зразок шаблону узагальнюючої звірки статей
ф. 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»

Стаття фінансової звітності	Згідно з обліковими даними суб'єкта господарювання				Згідно з перевіркою аудиторської компанії	Різниця	Посилання
	На початок звітного періоду	На кінець періоду до коригувань	Коригування	На кінець періоду після коригувань	На кінець періоду після коригувань		

Джерело: складено авторами

Другим запропонованим структурним елементом при формуванні цифрового робочого документа є виконання аудиторських процедур. За їх допомогою можна дослідити статті фінансової звітності. Вони дозволяють виявляти аномалії або відхилення в даних, що може свідчити про можливі помилки або зловживання.

У МСА 500 «Аудиторські докази» передбачено, що «...аудиторські докази для отримання обґрунтованих висновків, на яких ґрунтуватиметься думка аудитора, отримують за рахунок виконання:

- процедур оцінки ризиків;
- подальших аудиторських процедур, що включають: тести заходів контролю, якщо це вимагається МСА або якщо аудитор вирішив провести їх; та процедури по суті, включно з тестами деталей та аналітичними процедурами по суті» [7].

Процедури оцінки ризиків та тести заходів контролю документуються безпосередньо в спеціалізованих аудиторських програмах, де також зберігаються всі робочі документи аудиторів. Таким чином, коли йдеться про другий етап структуризації робочого документа, фокус саме на процедурах по суті, які включають тести деталей та аналітичні процедури, необхідні для отримання обґрунтованих висновків аудитора щодо достовірності даних фінансової звітності.

Конкретні аудиторські процедури наведено у МСА 500 «Аудиторські докази», а саме: інспектування, спостереження, зовнішнє підтвердження, повторне обчислення, повторне виконання, аналітичні процедури. Вони можуть використовуватися як процедури оцінки ризиків, тести заходів контролю або процедури по суті залежно від контексту, в якому вони застосовуються аудитором [7].

Кожна стаття вимагає специфічного підходу до документування, щоб ефективно аналізувати фінансові дані та формувати обґрунтовані висновки. Наприклад, для дебіторської заборгованості аудитори можуть застосовувати аналіз термінів погашення, вивчаючи, як довго клієнти затримують оплату. Це вимагає створення таблиць або графіків, що відображають терміни погашення, а також записів про виявлені аномалії або ризики. У випадку зобов'язань акцент робиться на оцінці виконання платіжних зобов'язань, що передбачає документування графіків платежів і термінів погашення, а також нотаток про ризики, пов'язані з ними. Аналогічно, для запасів важливо аналізувати їх обіговість і порівнювати залишки з планами продажів, що також потребує наявності таблиць і записів про відповідність даних фактичним наявностям. Щодо доходу, аудитори можуть

досліджувати тенденції в продажах і порівнювати фактичні доходи з бюджетними даними, що вимагає графіків і пояснень щодо відхилень. Щодо витрат, аудитори повинні аналізувати їх структуру та порівнювати з попередніми періодами, документуючи виявлені відхилення.

Таким чином, теоретичні знання щодо аудиторських процедур мають практичне застосування в процесі перевірки фінансової звітності. Наприклад, для детального аналізу та верифікації грошових коштів на рахунках у банках аудитори зазвичай використовують підтвердження від третіх сторін. Це важлива частина аудиторського процесу, оскільки дозволяє забезпечити точність і достовірність фінансової звітності. В таблиці 2 запропоновано шаблон тестування рахунків в банках.

Таблиця 2.

Шаблон тестування рахунків в банках

№	Згідно з обліковими даними суб'єкта господарювання				Листи підтвердження від третіх сторін		
	Назва банку	Номер рахунку	Тип рахунку	IBAN	Дата відправки запиту	Відмітка про отримання відповіді	Дата отримання відповіді
1	2	3	4	5	6	7	8

Продовження таблиці 2.

Баланс згідно з обліковими даними суб'єкта господарювання	Баланс згідно з листом підтвердженням від третьої сторони	Різниця	Посилання	Примітки
9	10	11	12	13

Джерело: складено авторами

Ця таблиця служить для порівняння даних підприємства з інформацією, отриманою від банку, і дозволяє аудитору визначити можливі розбіжності та провести подальший аналіз для підтвердження достовірності фінансової звітності.

Третій структурний елемент – розкриття приміток до фінансової звітності. Під час їх перевірки аудитори ретельно переносять інформацію щодо конкретних об'єктів обліку з фінансової звітності до відповідних робочих документів. Після чого вони здійснюють власні розрахунки, проводять контрольні обчислення та порівнюють результати з даними, відображеними в примітках. Це дозволяє аудиторам упевнитися, що розкриття приміток відповідає вимогам стандартів і забезпечує користувачам фінансової звітності точне розуміння важливих аспектів діяльності підприємства.

Заключним структурним елементом при формуванні робочого документа аудитора є додатки, які виконують функцію допоміжних файлів для забезпечення повноти та надійності аудиторських розрахунків. Додатки містять як внутрішню, так і зовнішню інформацію, необхідну для комплексного аудиторського аналізу.

Внутрішня інформація охоплює різноманітні облікові документи суб'єкта господарювання, зокрема облікові реєстри, оборотно-сальдові відомості, картки рахунків, журнали господарських операцій та інші дані, що відображають фінансово-господарську

діяльність підприємства. Ці матеріали надають аудитору глибоке розуміння внутрішніх процесів та є основою для аналізу фінансової інформації. Правильна обробка та аналіз цієї інформації є ключовими для формування обґрунтованих аудиторських висновків і рекомендацій.

До зовнішньої інформації, яка також включається до додатків, належать курс валют, кредитні рейтинги, економічні індикатори та галузеві показники, які дозволяють враховувати зовнішні фактори, що можуть впливати на фінансовий стан компанії. Така інформація доповнює внутрішні дані та допомагає забезпечити об'єктивність аудиторської оцінки, сприяючи точності розрахунків і аналізу.

Впровадження цифрової структури робочого документа аудитора відповідає актуальним вимогам діджиталізації, забезпечуючи ефективний аналіз фінансових даних. Ця структура дозволяє аудиторам зосередитися на важливих аспектах фінансової звітності, спрощуючи процес виявлення розбіжностей і помилок. Вона інтегрує необхідні елементи для формування чітких і обґрунтованих висновків, що підвищує якість аудиту та його відповідність сучасним стандартам.

Висновки. Документальне оформлення аудиторської перевірки є основоположним аспектом, який забезпечує дотримання вимог МСА та надає можливість прозорого й систематичного проведення аудиту. Ретельно структуровані робочі документи сприяють ефективності аудиторських перевірок, підвищують прозорість процесу, а також є основою для надійного документування всіх процедур та методів, що застосовувалися для збору аудиторських доказів. Діджиталізація робочих документів забезпечує відповідність вимогам сучасного бізнес-середовища. Цифрові формати документів дозволяють забезпечити швидкий доступ до інформації, зручне зберігання та обробку великих масивів даних.

Водночас, в умовах цифровізації аудиту виникають нові виклики. Однією з ключових проблем, яка потребує вирішення, є відсутність стандартизації форматів електронних документів. Це може створювати нерівномірність у якості аудиторської документації, що впливає на достовірність висновків аудитора. Відсутність універсального програмного забезпечення для роботи з електронними документами також ускладнює процес навчання персоналу, збільшує витрати на підтримку систем і знижує продуктивність.

Перспективи подальших досліджень зосереджені на стандартизації електронних робочих документів, що дозволить досягти високої якості аудиторської документації незалежно від специфіки підприємства чи завдання. Крім того, важливим напрямом є оптимізація процесів документування завдяки розвитку нових цифрових інструментів і платформ, які дозволять аудиторам ефективно обробляти великі обсяги даних, реалізувати аналітичні моделі та поліпшити координацію між членами аудиторської команди.

Не менш важливою є розробка та удосконалення інтегрованих освітніх програм, які б поєднували теоретичні знання з практичними навичками роботи з цифровими інструментами в аудиті. Це сприятиме підготовці фахівців, здатних адаптуватися до сучасних вимог професії. Упровадження міждисциплінарного підходу, що поєднує фінансові, правові та ІТ-аспекти, дозволить подолати розрив між освітою та практикою в умовах діджиталізації.

Таким чином, окреслено як поточний стан, так і необхідність подальших досліджень для ефективного використання цифрових технологій в аудиторській діяльності. Оптимізація процесів за рахунок цифровізації дозволить забезпечити якість аудиту, підвищити його прозорість та забезпечити відповідність МСА.

Література.

1. Худа В. І., Кафка С. М. Робочі документи аудитора: суть і призначення. *Бухгалтерський облік, аналіз, контроль і оподаткування: стан, проблеми та перспективи розвитку*. 2022. URL: https://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/pidrozidily/Naukovo_Doslidna_Chastyna/Docs/Oblik_Programa_XVII.pdf
2. Фабіянська В. Ю. Аудиторська документація як інструмент забезпечення якості в аудиті. *Ефективна економіка*. 2021. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9749>
3. Кононенко Л. В., Гай О. М. Використання сучасних цифрових технологій в аудиті: проблеми та перспективи. *Економічний простір*. 2024. № 192. С. 109 – 112. URL: <https://doi.org/10.30838/EP.192.109-112>
4. Мороз Ю. Ю., Гайдучок Т. С. Цифрова трансформація аудиторського бізнесу: нові горизонти та перспективи. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. № 5 (05). С. 109–114. URL: <https://doi.org/10.32782/dees.5-17>
5. Al Shanti, A., & Elessa, M. S. The impact of digital transformation towards blockchain technology application in banks to improve accounting information quality and corporate governance effectiveness. *Cogent Economics and Finance*. 2023. № 11(1). URL: <https://digitalcommons.aaru.edu.jo/cgi/viewcontent.cgi?article=2098&context=isl>
6. Карпачова О. В. Диджиталізація як інструмент формування аудиторської документації. *Облік, аналіз, аудит, оподаткування та фінансовий моніторинг в умовах повоєнного відновлення України*. 2023. С. 232–233. URL: https://www.apu.com.ua/wp-content/uploads/2021/03/oblik_analiz_audyt_opodatkov_fin_monitor_umovakh_hlobalizats_zmin_23-1.pdf#page=233
7. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2020 року. частина 1. URL: https://www.apob.org.ua/wp-content/uploads/2024/04/Ukr_IAASB_NB_2020-Part_%D0%86.pdf
8. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>

References

1. Khuda V., Kafka S. Robochi dokumenty audytora: sut i pryznachennia. *Bukhhalterskyi oblik, analiz, kontrol i opodatkuvannia*. 2022. URL: https://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/pidrozidily/Naukovo_Doslidna_Chastyna/Docs/Oblik_Programa_XVII.pdf
2. Fabiianska V. Audytorska dokumentatsiia yak instrument zabezpechennia yakosti v audyti. *Efektivna ekonomika*. 2021. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9749>
3. Kononenko L., Gai O. Vykorystannia suchasnykh tsyfrovyykh tekhnolohii v audyti: problemy ta perspektyvy. *Ekonomichnyi prostir*. 2024. № 192. URL: <https://doi.org/10.30838/EP.192.109-112>
4. Moroz J., Haiduchok T. Tsyfrova transformatsiia audytorskoho biznesu: novi horyzonty ta perspektyvy. *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka*. 2023. № 5 (05). URL: <https://doi.org/10.32782/dees.5-17>
5. Al Shanti, A., & Elessa, M. S. The impact of digital transformation towards blockchain technology application in banks to improve accounting information quality and corporate governance effectiveness. *Cogent Economics and Finance*. 2023. № 11(1). URL: <https://digitalcommons.aaru.edu.jo/cgi/viewcontent.cgi?article=2098&context=isl>
6. Karpachova O. Dydzhitalizatsiia yak instrument formuvannia audytorskoii dokumentatsii. *Oblik, analiz, audyt, opodatkuvannia ta finansovi monitorynh v umovakh povoiennoho vidnovlennia Ukrainy*. 2023. URL:

https://www.apu.com.ua/wp-content/uploads/2021/03/oblik_analiz_audyt_opodatkov_fin_monitor_umovakh_hlobalizats_zmin_23-1.pdf#page=233

7. Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements, 2020 Edition, volume I; ISBN: 978-1-60815-459-3 URL: https://www.apob.org.ua/wp-content/uploads/2024/04/Ukr_IAASB_HB_2020-Part_%D0%86.pdf

8. The Verkhovna Rada of Ukraine (2017), The Law of Ukraine “On the audit of financial statements and auditing activities”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>

Iryna Skliaruk, PhD in economics,
Associate Professor
Taras Shevchenko National University of Kyiv
i.skliaruk@knu.ua

Sofia Kasian, student
second year of the Master programme “Accounting and Taxation”
sofiia_kasian@knu.ua

PECULIARITIES OF FORMING AUDITOR'S WORKING DOCUMENTS IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION

This article examines the principal methodologies for preparing auditors' working papers in the context of digitalization, which is becoming a pivotal aspect of contemporary audit. Consideration is given to the factors influencing the form, content, and volume of audit documentation that accompanies the audit process. Particular attention is devoted to the advantages of structuring the auditor's working document in electronic form, including systematicity, efficiency, compliance, and transparency.

Contemporary audit firms are leveraging automation programs to streamline processes and enhance efficiency. While automation supports accurate processing of substantial data volumes, challenges remain due to the lack of standardized software, which complicates staff training and incurs additional costs. Microsoft Excel has been identified as a cost-effective and highly effective tool for preparing electronic working documents, as it not only structures data but also provides opportunities for analytical calculations, simplifying information processing.

The findings indicate that International Standards on Auditing (ISAs) do not mandate a uniform format for working papers, allowing auditors flexibility to adapt documentation to specific audit objectives and requirements. A well-structured digital format is recommended to facilitate easy access to organized information. Establishing accessible links between files is particularly crucial to ensure consistency and accuracy in audit conclusions. Additionally, adherence to a consistent document format enhances navigability and aesthetic presentation, contributing to a more streamlined audit process. The article proposes a structured framework for electronic working papers, encompassing a synthesis of the financial statement items, the execution of audit procedures, the disclosure of notes and appendices. The potential for additional digitalization of audit activities as a means of advancing integrated, automated internal control and audit systems is also addressed.

Keywords: *audit, auditors' working papers, digitalization of audit, electronic documents, information technology.*